

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Φοιτητικό περιοδικό χωρίς μία μόνιμη στήλη απ' όπου ν' ἀκούεται ἡ φωνὴ τῶν φοιτητικῶν συνδικαλιστικῶν ὀργάνων, δὲν μπορεῖ νὰ νοηθῆ.

Γι' αὐτὸ καὶ χαιρετίζουμε μὲ μεγάλη χαρὰ ἐτούτη τὴ στήλη πὺ καθιερῶνεται ἀπὸ τὸ πρῶτο κι' ὅλας φύλλο τοῦ «Φοιτητῆ».

Σὲ τοῦτο τὸ πρῶτο σημεῖωμα δὲ θὰ περιοριστοῦμε στὴν τωρινὴ δράση τῶν συνδικαλιστικῶν φοιτητικῶν ὀργάνων παρὰ θὰ προσπαθήσουμε νὰ ἀνασκοπήσουμε καὶ τὸ παρελθὸν γιὰ νὰ βγάλουμε ὀρισμέ να γόνιμα συμπεράσματα γιὰ τὸ κοντινὸ καὶ τὸ ἀπώνερο μέλλον.

Τὸ φοιτητικὸ συνδικαλιστικὸ κίνημα ἀναπτύσσεται κάπως μαζακὸ στὸ Πανεπιστήμιο μας λίγα χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴ δικτατορία τῆς 4ης Αὐγούστου.

Στὰ χρόνια αὐτὰ βλέπουμε τοὺς φοιτητὲς νὰ παλεύουνε μὲ μαχητικότητα κι' ἀποφασιστικὸ θάρρος γιὰ τὴν ἐπίλυση ὅλων τῶν ζητημάτων ζωῆς, μόρφωσης κι' ἐκπολιτιστικῆς τους ἀνάπτυξης. Θὰ μείνουν ἀξέχαστες καὶ παραδειγματικὲς οἱ προσπάθειες κι' ἰδιαίτερα οἱ ἀπεργίες ἐκεῖνες τῶν φοιτητῶν πὺ πολὺς φορὲς τοὺς ὀδηγήσανε καὶ σὲ ἔνοπλα χτυπήματα ἀπὸ τὰ ὄργανα τῆς Εἰδικῆς Ἀσφάλειας καὶ τῆς Ἀστυνομίας.

Ἡ πρώτη περίοδος τοῦ φοιτητικοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος τῆς Θεσσαλονίκης κλείνει μὲ τὴν περίφημη παμφοιτητικὴ ἀπεργία τὸ 1936 μὲ κύριο αἶτημα νὰ συτίζονται οἱ ἀπορροφητητὲς δωρεάν.

Ὁ κυριώτερος αἴτιος αἴτιος πὺ ἀντέδασε συστηματικὰ κι' ἀνάγκασε τοὺς φοιτητὲς νὰ κατέβουνε σ' ἀπεργία εἶτανε Γενικὸς Γραμματέας τοῦ Πανεπιστημίου μας κ. Κάρκας, ὁ ἄνθρωπος πὺ ἐξακολούθησε καὶ στὴ φασιστικὴ ἐποχὴ τοῦ Μεταξᾶ, στὸ διάμα τῆς σκλαβιάς μας, ἀλλὰ καὶ σήμερα νὰ ἀντιδρᾷ συστηματικὰ σὲ κάθε φοιτητικὴ προσπάθεια.

Ἐρχόμαστε στὸν καιρὸ τῆς φα

σιστικῆς τοῦ Μεταξᾶ καὶ βασιλεία.

Μέσα στὴν τρομοκρατία καὶ τὴ βάρβαρη καταδίωξη κάθε προδοτικοῦ στοιχείου δὲν μπορεῖ νὰ ἀναπαχθεῖ ἐξόλογη συνδικαλιστικὴ φοιτητικὴ κίνηση. Καταργοῦνται ὅλοι οἱ δημοκρατικοὶ θερμοὶ τῶν φοιτητῶν, φασιστικοποιεῖται ὀλόκληρο τὸ Πανεπιστήμιο καὶ γίνεται ἓνα παράρτημα τῆς Εἰδικῆς καὶ τῆς περιβόητης φασιστικῆς ΕΟΝ. Μένει μόνο τὸ μικρὸ ἐκεῖνο φοιτητικὸ συσσίτιο πὺ τὸ παίρνουνε στὰ χέρια τους φοιτητὲς πράχτορες τῆς Εἰδικῆς Ἀσφάλειας καὶ μέλη τῆς ἐθνικοσοσιαλιστικῆς ΕΠΕ (Ἐθνικὴ Παμφοιτητικὴ Ἐνωσις). Νεκρῶνεται κάθε σοβαρὴ ἐλεύθερη δημοκρατικὴ, μορφωτικὴ, καλλιτεχνικὴ κίνηση τῶν φοιτητῶν. Οἱ φοιτητὲς δὲν ἔχουνε κανένα δικαίωμα δὲν τοὺς ἐπιτῶνεται οὔτε ἕνος ἐλευθερίας τῆς σκέψης. Κι' ἡ παραμικρότερη προοδευτικὴ φοιτητικὴ κίνηση χτυπιέται βάρβαρα μὲ συλλήψεις, μὲ φιλακισμοὺς, μὲ ἐξορίες ἀπὸ τοὺς ἔξαφιέδες τῆς Εἰδικῆς καὶ τῆς ΕΟΝ πὺ ἔχουνε καφενεῖο τους τὸ Πανεπιστήμιο. Τὸ συσσίτιο πὺ εἶτανε γιὰ τοὺς φτωχοὺς φοιτητὲς, γίνεται τώρα συσσίτιο γιὰ λιγοστοὺς εὐνοούμενους φοιτητὲς τῆς ΕΟΝ. Ὅλα αὐτὰ ὅμως δὲ σημερινὸν πὺ σταμάτησε ἡ φοιτητικὴ ἀντίσταση καὶ πάλη. Ἴσως σὲ κανένα ἄλλο σημεῖωμα μας νὰ μιλήσουμε πὺ εἰδικὰ γιὰ τὴ μαύρη αὐτὴ περίοδο τοῦ Πανεπιστημίου μας.

Ἄς ἔρθουμε στὴν τελευταία, τὴν πὺ μαύρη, τὴν πὺ φοιτητικὴ περίοδο τοῦ Πανεπιστημίου κι' ὀλίκερης τῆς Πατρίδας μας στὰ χρόνια τῆς σκλαβιάς μας στοὺς Γερμανοὺς καὶ τοὺς συμμάχους τους ἐπιδρομεῖς.

Ἀπὸ τὸν πρῶτο χρόνο κι' ὅλας (1941—1942) ἀρχίζει ὁ σκληρὸς ἀγῶνας τῶν φοιτητῶν γιὰ τὴν ἐθ-

Συνέχεια εἰς τὴν 8ην σελίδα

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Συνέχεια ἐκ τῆς 7ης σελίδος

νική λευτεριά συνδυασμένος μὲ τὴν πάλη γιὰ τὰ ἄμεσα φοιτητικὰ ζητήματα. Γίνεται ἡ πρώτη ὁμαδικὴ ἐξόρμησις γιὰ τὴ συντήρησι, τὸ πλάταιμα καὶ τὴ δημοκρατικοποίησι τοῦ συσσιτίου.

Οἱ ἀρχὲς τῶν Πανεπιστημίου τότε μὲ ἐμπνευστὴ του τὸν γενικὸν Γραμματέα κ. Κάρκα ἀντιδρῶνε μὰ στὸ τέλος ὑποχωροῦν. Γιὰ πρώτη φορὰ κατορθώνουν οἱ φοιτητὲς νὰ πάρουν στὰ χέρια τους τὸν ἔλεγχο στὴ διανομὴ καὶ τὴν ἐτοιμασίαν τοῦ συσσιτίου τους ἀποχτῶντας τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγουνε δημοκρατικὰ τὴν ἐπιτροπὴ τους, τὴ ΦΕΛ. Ἡ ΦΕΛ γίνεται ἀμέσως κοινὴ συνείδησις καὶ ὄργανο πάλης τῶν φοιτητῶν. Μ' αὐτὴν ἐπὶ κεφαλῆς ἡ φοιτητικὴ νεολαία δίνει καίκερδίξει τὴ μάχη γιὰ τὸ συσσίτιο ἐξασφαλίζοντας ταχτικὸ τὸ μεσημεριανὸ καὶ βραδυνὸ πιάτο.

Ταυτόχρονα μὲ τὰ ζητήματα τῆς ἐπιβίωσις ἐπίσης σπουδαῖα καὶ ἐπιταχτικὰ εἶνε τὰ προβλήματα ὑγείας, ἐκπαίδευσις καὶ τὰ ζητήματα ἐκπολιτιστικῆς τους ἀνάπτυξης.

Στοὺς τομεῖς αὐτοὺς γίνονται μιὰ σειρά ἀπὸ ἐπίμονες ὁμαδικὲς ἐνέργειες τῶν φοιτητῶν. Καρπὸς ἀπ' ὅλες αὐτὲς τίς προσπάθειες εἶναι τὸ Υ.Τ. (ὑγειονομικὸ τμήμα), οἱ ἐκπαιδευτικὲς ἐπιτροπὲς κάθε σχολῆς καὶ τάξης καὶ ὁ ἐκπολιτιστικὸς ὄμιλος Πανεπιστημίου (ΕΟΠ) Μὲ τὰ τελευταῖα τοῦτα φοιτητικὰ συγκροτήματα πλουτίζεται καὶ ὁλοκληρώνεται ὁ προοδευτικὸς ἀγῶνας τῶν φοιτητῶν. Ἐδῶ ὅμως ἤρθε ἡ στιγμή νὰ θυμηθοῦμε τὴ σιῶσι τῶν λιγοστῶν φοιτητῶν— πῶς σήμερον παρουσιάζονται σὰν ὑπερπατριῶτες.— Οἱ συνάδελφοι αὐτοὶ ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ὄχι μονάχα δὲν προσφέρανε τίποτε στὸν ἐθνικοαπελευθερωτικὸ καὶ συνδικαλιστικὸ ἀνῶνα τῶν φοιτητῶν παρὰ ἴσα—ἴσα πολλὰ φορὲς τὸν χτυπήσανε συνεργαζόμενοι φανερὰ ἢ κρυφὰ μὲ τοὺς καταχτητὲς, προδίνοντας, συκοφαντῶντας καὶ κακολογῶντας τὴν πάλη τῶν φοιτητῶν.

Ὁ συνδικαλιστικὸς ὅμως ἀγῶνας ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴ στὴν οὐσία του εἶταν ἀγῶνας ἐνάντια στὸν καταχτητὴ γι' αὐτὸ καὶ πολλὰ φορὲς ἔ-

γῶνες τους αὐτοὺς, θυσίαις πρωτόφαντες ὡς τώρα πού ὅμως ἀτσάλωσαν ὅσο ποτὲ τὴ φοιτητικὴ νεολαία στὰ δημοκρατικὰ καὶ ἀντιφασιστικὰ τῆς συνθήματα.

Ἔτσι ἡ πολυπύθητη μέρα τῆς ἐθνικῆς μας λευτεριᾶς βροῆκε τοὺς φοιτητὲς στὸ σύνολο τους περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ ἔτοιμους καὶ ἀποφασισμένους νὰ παλαίψουν γιὰ τὴ συνέχισι, τὴν κατοχύρωσι καὶ ὁλοκλήρωσι τοῦ μεγάλου ἔργου πού ἀρχισε στὸν καιρὸ τῆς σκλαβιάς καὶ τὸ ποτίσανε μὲ τὸ αἷμα τους.

Μὰ στὴν περίοδο τῆς λευτεριᾶς μας, πού εἶναι καὶ μιὰ καινούργια ἐποχὴ γιὰ τὸ φοιτητικὸ κίνημα, οἱ μικροεπιτροπὲς τῆς κατοχῆς δὲν μπορούσαν νὰ βαστάξουν καὶ ν' ἀγκαλιάζουν ὅλη τὴν πάλη, ὅλη τὴ δραστηριότητα τῶν φοιτητῶν. Γιαυτὸ καὶ ἔγινε ἀνάγκη φανερὴ νὰ δημιουργηθοῦν καὶ κύρια συνδικαλιστικὰ ὄργανα πού νὰ ἔχουν νομικὴ βάση καὶ νάνα ὅσο τὸ δυνατό πιὸ πλατεῖα καὶ ἀντιπροσωπευτικώτερα.

Ἔτι δημιουργήθηκαν οἱ φοιτητικοὶ Σύλλογοι κάθε σχολῆς μὲ βασικὸ τους σκοπὸ τὴν λύσι τῶν ἐκπαιδευτικῶν ζητημάτων, ὕστερα ἀπὸ πλατεῖες συνελεύσεις τῶν φοιτητῶν. Ἄν καὶ εἶναι νεογέννητοι ὅμως ἔχουνε στὸ ενεργητικὸ τους ἀρκετὴ δράσι πού θὰ τὴ δοῦμε λεπτομερικὰ στὸ ἐρχόμενο φύλλο.

Ἐνὰ μόνο θὰ θέσουμε ὑπ' ὄψιν σ' ὅλους τοὺς φοιτητὲς. Νὰ ἀγκασουνε πιὸ δαδακὰ, πιὸ σιχτὰ τοὺς συλλόγους τὰ καινούργια αὐτὰ ὄργανα τῆς πάλης τους καὶ οἱ σύλλογοι πάλι νὰ τραβήξουνε νὰ μπάσουνε στὶς γραμμὲς τους τὴν ὁλότητα τῶν φοιτητῶν καταπιανόμενοι ἄμεσα καὶ πραχτικὰ μὲ τὰ φοιτητικὰ ἐκπαιδευτικὰ προβλήματα. Ἔτσι μόνο θὰ γίνε ἱκανὴ καὶ ἡ φοιτητικὴ ὁμοσπονδία, τὸ ἀνώτερο αὐτὸ φοιτητικὸ διοικητικὸ ὄργανο νὰ πλατύνει τὴ δράσι τῆς καὶ νὰ ἐδιαφερθεῖ γιὰ γενικώτερα ζητήματα τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν φοιτητῶν.

Στους τομείς αυτούς γίνονται μιὰ σειρά ἀπὸ ἐπίμονες ὁμαδικές ἐνέργειες τῶν φοιτητῶν. Καρπὸς ἀπ' ὅλες αὐτὲς τὶς προσπάθειες εἶναι τὸ Υ.Τ. (ὑγειονομικὸ τμήμα), οἱ ἐκπαιδευτικὲς ἐπιτροπὲς κάθε σχολῆς καὶ τάξης καὶ ὁ ἐκπολιτιστικὸς ὁμιλος Πανεπιστημίου (ΕΟΠ). Μὲ τὰ τελευταῖα τοῦτα φοιτητικὰ συγκροτήματα πλουτίζεται κι' ὀλοκληρώνεται ὁ προοδευτικὸς ἀγῶνας τῶν φοιτητῶν. Ἐδῶ ὅμως ἤρθε ἡ στιγμή νὰ θυμηθοῦμε τὴν στάση τῶν λιγοστῶν φοιτητῶν— πῶς σήμερον παρουσιάζονται σὰν ὑπερπατριῶτες.— Οἱ συνάδελφοι αὐτοὶ ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ὄχι μονάχα δὲν προσέφεραν τίποτε στὸν ἐθνικοαπελευθερωτικὸ καὶ συνδικαλιστικὸ ἀνῶνα τῶν φοιτητῶν παρὰ ἴσα—ἴσα πολλὰς φορές τὸν χτυπήσανε συνεργαζόμενοι φανερὰ ἢ κρυφὰ μὲ τοὺς καταχτητὲς, προδίνοντας, συκοφαντῶντας καὶ κακολογῶντας τὴν πάλιν τῶν φοιτητῶν.

Ὁ συνδικαλιστικὸς ὅμως ἀγῶνας ἐκείνη τὴν ἐποχὴ στὴν οὐσία του εἶταν ἀγῶνας ἐνάντια στὸν καταχτητὴ γι' αὐτὸ καὶ πολλὰς φορές ἔφτανε σὲ ἀνοιχτὴ πάλιν καὶ σύγκρουση μὲ τοὺς Γερμανοὺς. Θὰ μείνει ἀλησμόνητη στὸς φοιτητὲς καὶ στὸ λαὸ ἡ 16 τοῦ Ἀπρίλη τοῦ 1943 ὁπότε προτάξανε τὰ στήθια τοὺς οἱ φοιτητὲς στὰ Γερμανικὰ πολυβόλα ζητῶντας νὰ ματαιωθῆ ἡ ἐπιστράτευση καὶ νὰ βελτιωθῆ τὸ συσσίτιο.

Ἐκατοντάδες συλλήψεις φοιτητῶν, δεκάδες ἐκτελέσεις (πάνω ἀπὸ 30 φοιτητὲς σκοτωθῆκανε στὴ Θεσσαλονίκη ἀπὸ τὰ τάγματα ἀσφαλείας καὶ τὴν Εἰδικὴ Ἀσφάλεια) εἶταν ὁ ἀπολογισμὸς τῶν θυσιῶν τῆς φοιτητικῆς νεολαίας στοὺς ἀ-

σικὸ τοὺς σκοποὺ τὴν λύση τῶν ἐκπαιδευτικῶν ζητημάτων, ὕστερα ἀπὸ πλατεῖες συνελεύσεις τῶν φοιτητῶν. Ἄν καὶ εἶναι νεογέννητοι ὅμως ἔχουνε στὸ ενεργητικὸ τοὺς ἀρκετὴ δράση ποὺ θὰ τὴ δοῦμε λεπτομερικὰ στὸ ἐρχόμενο φύλλο.

Ἐνὰ μόνο θὰ θέσουμε ὑπ' ὄψιν σ' ὅλους τοὺς φοιτητὲς. Νὰ ἀγκασοῦνε πῶς ὁμαδικὰ, πῶς σχιχτὰ τοὺς συλλόγους τὰ καινούργια αὐτὰ ὄργανα τῆς πάλης τοὺς καὶ οἱ σύλλογοι πάλιν νὰ τραβήξουνε νὰ μπάσουνε στὶς γραμμὲς τοὺς τὴν ὀλότητα τῶν φοιτητῶν καταπιανόμενοι ἄμεσα καὶ πραχτικὰ μὲ τὰ φοιτητικὰ ἐκπαιδευτικὰ προβλήματα. Ἐτσι μόνο θὰ γίνει ἱκανὴ κι' ἡ φοιτητικὴ ὁμοσπονδία, τὸ ἀνώτερον αὐτὸ φοιτητικὸ διοικητικὸ ὄργανο νὰ πλατύνει τὴν δράση τῆς καὶ νὰ ἐδιαφερθεῖ γιὰ γενικώτερα ζητήματα τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν φοιτητῶν.